

Pozdravni nagovor profesorja Janeza Koželja, podžupana Mestne občine Ljubljana

Spoštovane kolegice in kolegi!

Iskreno čestitam organizatorjem srečanja, da so izbrali za temo letošnjega srečanja problematiko trajnostnega razvoja. O njej dejansko ves čas govorimo, trajnostne vidike vključujemo v vse planske dokumente, še posebej v strateške, trajnostnemu razvoju sledimo v vseh prostorskih študijah in raziskavah, pri pripravi zakonskih in podzakonskih aktov, nanj se sklicujemo v javnih razpravah, pri odločanju in izvajanju projektov. Menim, da je čas, da z merljivimi in primerljivimi kazalniki ocenimo, koliko nam uspeva naša načelno zavezanost trajnostni preobrazbi tudi zares uveljaviti v praksi in kakšni so njeni dejanski učinki.

Trajnostni razvoj temelji na varovanju in ohranjanju obstoječih pogojev za vzdrževanje predvidljivega razvoja v daljšem času. Ta naj bi potekal čim bolj uravnovešeno in brez prevelikih nihanj. Hkrati pa vsak razvoj povzroča spreminjanje in preobražanje obstoječega, kar ustvarja stalno negotovost. Zato nismo nikoli popolnoma prepričani, ali s kratkoročnimi ukrepi in posegi v prostor dejansko ustvarjamo načrtovane dolgoročne spremembe v smeri trajnostne preobrazbe in trajnostnih učinkov. Še posebej, če učinkov sprememb ves čas ne spremljamo z meritvami. Ker tega ne zmoremo, smo se v Ljubljani odločili za strategijo delnih izboljšav ter postopno preurejanje prostorskih struktur in omrežij, pri čemer se dolgoročno ohranjajo pogoji, ki dovoljujejo stalno izpopolnjevanje urbanega sistema. Čeprav tako ravnanje ni sistemsko, je v danih razmerah zelo uporabno in predvsem učinkovito. Trajnostno preobrazbo mesta dojemamo kot priložnost za delovanje v praksi, pri čemer je mesto kot živi laboratorij, v katerem preizkušamo nove rešitve na vseh področjih gradnje in upravljanja mesta, ki upoštevajo okoljske zmogljivosti prostora. Ob tem se vse bolj soočamo z dejstvom, da lahko koristi uvajanja trajnostne politike nastanejo le iz sinergije med trajnostnim prometnim sistemom, trajnostno gradnjo, trajnostno infrastrukturo, trajnostnim energetske sistemom, trajnostnim gospodarstvom, trajnostno skupnostjo in trajnostnim usmerjanjem mesta.

To je mogoče dosežati le, če vsi deležniki delujejo vzajemno in si prizadevajo uresničevati skupne cilje v zastavljenih časovnih oziroma prioritetenih okvirih. Samo s sistemskim pristopom je mogoče obvladovati dolgoročni proces uvajanja sprememb na različnih ravneh od države do regije in lokalnih skupnosti, da lahko med seboj součinkujejo. Tega pa žal očitno še ne obvladamo. Zaradi dolgoletnega odlaganja izvedbe državnih projektov, ki so za razvoj Ljubljane strateško pomembni, je začelo mesto zaostajati za cilji trajnostne preobrazbe. V zadnjih petnajstih letih je doseglo opazne premike v prenovi mesta, gradnji družbene infrastrukture, trajnostni mobilnosti, krožnem gospodarstvu, še posebej pri ravnanju z odpadki, gradnji stanovanj na degradiranih območjih opuščene industrije, mestnem kmetijstvu, širitvi parkov in upravljanju mestnih gozdov. Ob tem pa ni država ničesar storila za razvoj železniške infrastrukture, zamuja z rekonstrukcijo regionalne železnice, prelaga izgradnjo obvoznih prog in intermodalnega logističnega centra in ukrepe za preusmerjanje cestnega tovornega prometa, poleg tega glede na naraščajoče potrebe zaostaja z ukrepi za zmanjševanje vplivov motornega prometa na okolje, z gradnjo najemnih stanovanj in družbene infrastrukture. To so razlogi, zaradi katerih se je mesto na poti uresničevanja vizije svojega trajnostnega razvoja znašlo pred nepremostljivo oviro nepovezanosti in neuskkljenosti izvajanja razvojnih politik. Primerjava s primerljivimi evropskimi mesti, v katerih strateško partnerstvo med vsemi deležniki deluje na vseh ravneh skladno in povezano, prepričljivo dokazuje, zakaj lahko Ljubljano prehitujemo.

Prof. Janez Koželj, podžupan Mestne občine Ljubljana
E-pošta: janez.kozelj@ljubljana.si